

שמשענת הסוס על ידיו - For the support of the horse is on his forelegs

Overview

מטמא ר' יוסי distinguishes between a horse (who is מטמא by his forelegs) and a donkey (who is מטמא by his hindlegs). Our תוספות cites the entire משנה and explains the proof of רב פפי.

הכי תנן לה במסכת זבים פרק ד' (משנה ז) היה רוכב על גבי בהמה¹ -

This is how the משנה is taught in 'מסכת זבים פרק ד' a who was riding on top of an animal -

וארבע טליות תחת רגלי בהמה טהורות מפני שיכולה לעמוד על שלש -

And there were four טליות under the four feet of the animal; the טהורות are טהורות, because the animal can stand on three feet -

היתה טלית אחת תחת שתי ידים תחת שתי רגלים תחת יד ורגל טמאה² -

If there was one טלית underneath both forelegs, or underneath both hindlegs, or underneath one foreleg and one hindleg, the טלית is טמאה -

רבי יוסי אומר הסוס מטמא בידיו כולי -

משנה. ruled the horse is מטמא with his forelegs only, etc. This concludes the משנה. ונראה לרבינו יצחק דרבי יוסי לא פליג אלא ארישא³ -

And it is the view of the ר"י that ר' יוסי only argues on the רישא -

אבל אסיפא דקתני תחת שתי רגלים טמאה לא פליג -

However regarding the סיפא which teaches that if there was one טלית under the two hindlegs, the טלית is טמאה, in this case ר' יוסי does not argue -

דאף על גב דמשענת הסוס על ידיו דבר פשוט הוא דבלא שתי רגליו לא היה יכול לעמוד -

For even though ר' יוסי maintains that משענת הסוס על ידיו, it is an obvious fact that without his two hindlegs the horse cannot stand.

תוספות asks:

---

¹ This is the same משנה we had on the עמוד א'.

² The בהמה needs to have at least three feet on the ground to support herself; therefore a טלית which is under any two feet of the בהמה is under the (full) weight of the בהמה.

³ The חכמים ruled in the רישא that when there are four טליות under the four feet of the animal they are all טהור (because the animal can stand on three feet), to which ר"י disagrees that since משענת הסוס על ידיו so the two front feet will always be supporting (the זב on) the horse and those טליות will be טמאה. ר"י will agree that the two טליות on the hind legs are טהור, for both are not needed to support the horse. It appears that רש"י בד"ה הסוס agrees with this (that ר' יוסי argues on the רישא).

⁴ One may have (mistakenly) assumed that since משענת הסוס על ידיו, therefore the טלית which is placed underneath the horse's hind legs do not support the weight of the זב on the horse (only the front legs carry the weight). תוספות rejects this out of hand, since it is one טלית underneath both legs, one of them certainly supports the horse.

קשה⁵ לרבינו יצחק מה ראה רב פפי להביא מסיפא -

The סיפא of the ר"י has a difficulty; why did רב פפי see to bring a proof from the משינה that משינה -

ולא מייתי מרישא ממילתייהו דרבנן כדאייתי לעיל -

And he did not bring proof from the משינה of this רישא from the ruling of the רבנן, as מסייע אין בו ממש brought proof previously that משינה רב זביד משמיה דרבא -

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דמשום דמרישא איכא לדחוי -

And the ר"י answered, it is because we can deflect the proof from the רישא - כדבעי למימר לעיל שאני הכא דעקרה לגמרי -

As רב יהודה מדיסקרתא wanted to say previously; 'here (בהמה) it is different for she picked up her foot completely' so it is not even a מסייע -

אבל ארבי יוסי ליכא למידחי דטעמיה משום דעקרה⁷ -

However regarding the proof from ר"י we cannot refute it by saying that his reason why under the hind legs the טליתים are טהורים because she lifts up either one of her hind legs (and not because משינה אין בו ממש) -

דאם כן לא יטמא הסוס אפילו בידיו⁸ דפשיטא נמי דעקרה להו:

For if indeed that is the reason (that עקרה), so ר"י should agree that the horse should not be מטמא the טליות, even those that are under ידי, for it is certain that the horse occasionally also lifts his forelegs.

Summary

ר"י agrees that one טלית under two hindlegs are מטמא. The proof from ר"י is more convincing than the proof from the רבנן.

Thinking it over

What is the connection between this which תוספות surmised that לא פליג, with the following question of the ר"י?⁹

---

⁵ See 'Thinking it over'.

⁶ See on the א' עמוד.

⁷ ר"י agrees with the רבנן in the case of רגלי הבהמה ד' טליות תחת ד' that the two back טליות are טהורות (he argues only that the טליות under ידי are מטמא). The question is are they טהורות because משינה אין בו ממש (which רב פפי is trying to prove), or are they טהורות because עקרה לגמרי so it is not even a מסייע (as ר' יהודה מדיסקרתא wanted to refute).

⁸ If the reason the hindlegs are not מטמא is because עקרה, so what is the difference between the front and hind legs; the horse picks up all of its feet (at different times); however if we say that it is because the hind legs are only מסייע, since משינה על ידי then all is understood. The hind legs are not מטמא for they are only מסייע, and the front legs are מטמא because they give the (main) support.

⁹ See (footnote # 5 and) שבת של מי.